

Aluehallintovirasto

Yksityisen varhaiskasvatuksen luvanvaraisuus

Opas palveluntuottajille ja
kunnan valvontaviranomaiselle

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Lapin aluehallintovirasto

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Julkaisija

Opetus- ja kulttuuritoimi

Yksityisen varhaiskasvatuksen luvanvaraisuus Opas palveluntuottajille ja kunnan valvontaviranomaisille

2. painos 24.5.2023

-

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Itä-Suomen aluehallintovirasto

Lapin aluehallintovirasto

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Aluehallintovirastojen julkaisuja 170/2023

ISSN-2343-3132

ISBN- 978-952-5882-70-4

2023

KUVAILULEHTI

Aluehallintovirastojen julkaisuja 170/2023

Tekijät Etelä-Suomen aluehallintovirasto Itä-Suomen aluehallintovirasto Lapin aluehallintovirasto Lounais-Suomen aluehallintovirasto Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto Pohjois-Suomen aluehallintovirasto		Julkaisuaika 24.5.2023	
		Toimeksiantajat(t) -	
		Toimielimen asettamispäivä -	
Julkaisunnimi Yksityisen varhaiskasvatuksen luvanvaraisuus Opas palveluntuottajille ja kunnan valvontaviranomaisille (2. painos)			
Tiivistelmä Yksityisen varhaiskasvatuksen päiväkotitoiminnan ilmoitusmenettely muutettiin lailla (326/2022) lupamenettelyksi. Jokaisen jo nyt toiminnassa olevan yksityisen palveluntuottajan on haettava lupaa päiväkotitoimintaan siirtymäkautena (1.1.2023-31.12.2026). Oppaassa on kuvattu yksityiskohtaisesti yksityisen varhaiskasvatuksen päiväkotitoiminnan luvanvaraisuus 1.1.2023 lähtien. Kun uusi yksityinen palveluntuottaja lupaa hakiessaan tai muutoksesta ilmoittaessaan seuraa tämän oppaan ohjetta, on lupa- tai ilmoitusprosessi sujuvampi ja nopeampi. Opas auttaa myös kunnan valvontaviranomaista toteuttamaan oman osuutensa lupamenettelyprosessissa. Palveluntuottajan on tehtävä lupahakemus hyvissä ajoin ennen suunniteltua toiminnan aloittamista. Toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin lupa on myönnetty. Yksityisen palveluntuottajan lupamenettely perustuu varhaiskasvatuslakiin ja Opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseen varhaiskasvatuksen yksityisen palveluntuottajan lupa- ja ilmoitusmenettelyyn kuuluvista liitteistä. Perhepäivähoitoa järjestävän tai tuottavan yksityisen palveluntuottajan on ennen toiminnan aloittamista tai sen olennaista muuttamista tehtävä kirjallinen ilmoitus varhaiskasvatuksesta vastaavalle kunnan monijäseniselle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palveluja tuotetaan. Opas on julkaistu suomeksi ja ruotsiksi.			
Asiasanat Yksityinen varhaiskasvatus, luvanvaraisuus, palveluntuottaja			
ISSN (painettu) -	ISBN (painettu) -	ISSN (verkkojulkaisu) 2343-3132	ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-5882-70-4
Kokonaissivumäärä 38		Kieli Suomi	Hinta Maksuton
Julkaisija Lounais-Suomen aluehallintovirasto		Paino -	

INFORMATIONSSIDA

Regionförvaltningsverkens publikationer 170/2023

Sammanställd av Regionförvaltningsverket i Södra Finland Regionförvaltningsverket i Östra Finland Regionförvaltningsverket i Lappland Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland Regionförvaltningsverket i Norra Finland		Utgivningsdatum 24.5.2023	
		Uppdragsgivare	
		Datum för tillsättandet av organet	
Publikationens titel Tillstånd för privat småbarnspedagogik Guide för serviceproducenter och kommunala tillsynsmyndigheter (2. upplaga)			
Referat Privat småbarnspedagogisk daghemsverksamhet har i och med en lagändring (326/2022) blivit tillståndspliktig verksamhet från att tidigare ha varit anmälningspliktig. Varje privat serviceproducent som redan bedriver verksamhet ska under övergångsperioden (1.1.2023-31.12.2026) ansöka om tillstånd för daghemsverksamheten. Den här guiden beskriver detaljerat de olika faserna av tillståndsprcessen för privat småbarnspedagogisk daghemsverksamhet från och med den 1 januari 2023. Genom att följa guidens anvisningar vid ansökan om ett nytt tillstånd eller anmälan om förändringar blir tillstånds- eller anmälningsprocessen snabbare och smidigare för serviceproducenten. Guiden ger även den kommunala tillsynsmyndigheten anvisningar för dess roll i tillståndsprcessen. Serviceproducenten behöver lämna in ansökan i god tid före verksamheten inleds eller ändras. Verksamheten får inte inledas utan tillstånd. Tillståndsförfarandet för privata serviceproducenter baserar sig på lagen om småbarnspedagogik och på Undervisnings- och kulturministeriets förordning om de bilagor som ingår i tillstånds- och anmälningsförfarandet för privata serviceproducenter inom småbarnspedagogiken. En privat serviceproducent som ordnar eller tillhandahåller familjedagvård ska innan verksamheten inleds eller väsentligt ändras göra en skriftlig anmälan till det kollegiala kommunala organet som svarar för småbarnspedagogiken i den kommun där tjänsterna tillhandahålls. Guiden har getts ut på både svenska och finska.			
Ämnesord Text...			
ISSN (tryckt) -	ISBN (tryckt) -	ISSN (webbpublikation) 2343-3132	ISBN (webbpublikation) 978-952-5882-70-4
Sidantal 38		Spåk Finska	Pris -
Utgivare Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland		Tryckeri -	

Sisällysluettelo

1	Johdanto	7
2	Laki- ja asetusmuutos	8
2.1	Lakimuutos 326/2022	8
43 §	Yksityinen varhaiskasvatus	8
43 a §	Yksityisen varhaiskasvatuksen harjoittamisen yleiset edellytykset	8
44 §	Lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa	9
44 a §	Luvan hakeminen	9
44 b §	Luvan myöntäminen	10
44 c §	Luvan muuttaminen tai toiminnan lopettaminen	11
44 d §	Luvan peruuttaminen	11
44 e §	Ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta	11
45 §	Päiväkodin johtajan ja perhepäivähoidon vastuuhenkilön nimeäminen	12
46 §	Tietojen tallettaminen rekisteriin	13
47 §	Rekisterissä olevien tietojen julkistaminen ja luovuttaminen	13
48 §	Omavalvontasuunnitelma	14
49 §	Varhaiskasvatusrikkomus	14
2.2	Muutokset muissa pykälissä	14
51 §	Valtion ohjausjärjestelmä	14
58 §	Määräyksen antaminen	14
59 §	Valvontaviranomaisten ja lupaviranomaisen välinen yhteistyö	15
63 §	Muutoksenhaku lupa- ja valvontaviranomaisen päätöksiin	15
2.3	Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus varhaiskasvatuksen yksityisen palveluntuottajan lupa- ja ilmoitusmenettelyn liitteistä 890/2022	17
1 §	Lupahakemuksen ja ilmoituksen liitteet	17
2 §	Voimaantulo	17
3	Luvan hakeminen	18
3.1	Lupaprosessi	18
3.2	Siirtymäkausi ja muutokset siirtymäkauden aikana	19
3.3	Yhteenveto hakemuksen ja muutoksen tekoajoista	19
3.4	Palveluntuottajaa ja toimipaikkaa koskevat edellytykset	20
3.4.1	Palveluntuottajan yleiset edellytykset	20
3.4.2	Määräämisvaltaa käyttävän henkilön toiminnan edellytykset	20

3.4.3 Päiväkodin johtajan kelpoisuus	21
3.4.4 Lupahakemuksen liitteet	22
3.5 Luvan muuttaminen	25
3.6 Lupahakemus päiväkodin yritysostossa tai myynnissä	26
4 Muutoksista ilmoittaminen	27
4.1 palveluntuottajaa koskevat muutokset	27
4.2 Päiväkodin johtajan vaihtuminen	27
4.3 palveluntuottajan koko toiminnan lopettaminen	28
5 Tarkastus	29
5.1 Terveydensuojelulaki 763/1994	30
5.2 Erityinen palotarkastus	30
5.3 Rakennusvalvontaviranomainen	31
5.4 Rikostaustaote	31
6 Kunnan lausunto	32
7 Luvan peruuttaminen	33
8 Yksityinen perhepäivähoito	33
9 Ohjeita lomakkeiden täyttämiseen	34
9.1 Lomakkeet	34
9.2 Lomake A Lupahakemus yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden tuottamisesta tai muutoksesta: Palveluntuottajan tiedot	35
9.3 Lomake C: Ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta	36
10 Sähköinen asiointi	37

1 Johdanto

Yksityisen varhaiskasvatuksen päiväkotitoiminnan ilmoitusmenettely muutettiin lailla (326/2022) lupamenettelyksi. Yksityistä varhaiskasvatusta koskevat varhaiskasvatuslain (540/2018) päivitetty luku 9 ja pykälät 51, 58, 59 ja 63 koskevat luvanvaraisuutta. Lain voimaantuloaika on 1.1.2023.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmaan on kirjattu yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden osalta seuraavaa: *”Yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden on toimittava samoilla laadullisilla kriteereillä kuin julkisten. Yksityisten varhaiskasvatuspalveluntuottajien toiminta tulee olla luvanvaraista. Selvitetään, voidaanko voitontavoittelun rajoittaminen perusopetuksen tavoin ulottaa varhaiskasvatukseen.”* (HE 224/2021.)

Ennen vuotta 2023 yksityiset varhaiskasvatuksen palveluntuottajat ovat olleet ilmoitusvelvollisia toimintaansa käynnistäessä tai muuttaessa. Uuden päiväkodin perustamisen yhteydessä kunta vastaanotti ja tarkasti palveluntuottajan ilmoituksen. Kun tarvittavat tarkastukset oli tehty, palveluntuottajan oli mahdollista aloittaa palvelun tuottaminen. Aluehallintovirasto rekisteröi palveluntuottajan palvelunantajien rekisteriin.

Hallituksen esityksen (HE 224/2021) mukaan tavoitteena muutokselle oli:

- yksityisen päiväkotitoiminnan laadun turvaaminen
- varhaiskasvatuslain toteutumisen varmistaminen yksityisessä päiväkotitoiminnassa
- vahvistaa yksityisen varhaiskasvatuksen ennakollista valvontaa
- tarkentaa eri viranomaisten roolia lupaprosessissa
- säännellä voimassa olevaa lainsäädäntöä tarkkarajaisemmin luvan saamisen ja mahdollisen menettämisen edellytyksistä
- yhdenmukaistaa viranomaismenettelyä luvan saamiseksi
- yksityinen päiväkotitoiminta olisi muun koulutusjärjestelmän tavoin luvanvaraista huomioiden kuitenkin päiväkotitoiminnan erityispiirteet

Tässä oppaassa käydään läpi luvanvaraisuuteen liittyvät laki- ja asetuspykälät sekä yksityiskohtaiset ohjeet luvan hakemisesta, muuttamisesta ja asioista, joista tehdään ilmoitus. Lisäksi ohjeistetaan kunnan valvontaviranomaisia tarkastukseen ja lausunnon kirjoittamiseen liittyen.

Oppaan lisäksi avi.fi -sivuille tulee päivittyvää tietoa luvanvaraisuudesta. Lupamaksuista <https://avi.fi/palveluhinnasto>

2 Laki- ja asetusmuutos

Tässä luvussa esitellään laki- ja asetusteksti, joihin liittyvät yksityiskohtaisemmat ohjeet käydään läpi myöhemmin luvuissa 3, 4 ja 7.

2.1 Lakimuutos 326/2022

Varhaiskasvatuslaki (540/2018)

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

HE 224/2021

SiVM 4/2022

EV 43/2022

Laki varhaiskasvatuslain muuttamisesta (326/2022)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kumotaan varhaiskasvatuslain (540/2018) 46 §:n 4 momentti, muutetaan 43 ja 44 §, 45 §:n otsikko ja 2 momentti, 46 §:n 1 momentti, 2 momentin 1 ja 4 kohta sekä 3 momentti, 49 §, 51 §:n 2 momentti, 58 §:n 1 momentti, 59 §:n otsikko ja 1 momentti, 63 §:n otsikko ja 1 momentti, sekä lisätään lakiin uusi 43 a § ja 44 a–44 e §, 45 §:ään uusi 3 momentti sekä 59 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

43 § Yksityinen varhaiskasvatus

Yksityisellä varhaiskasvatuksella tarkoitetaan varhaiskasvatusta, jonka yksityinen henkilö, yhteisö tai säätiö taikka julkisyhteisön perustama liikeyritys tuottaa korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla. Yksityinen palveluntuottaja vastaa siitä, että sopimuksen tai hallintopäätöksen perusteella asiakkaalle järjestettävä palvelukokonaisuus täyttää sille asetetut vaatimukset.

43 a § Yksityisen varhaiskasvatuksen harjoittamisen yleiset edellytykset

Palveluntuottajan tulee täyttää koko toiminnan ajan seuraavat yleiset edellytykset:

- 1) palveluntuottaja ei ole konkurssissa ja, jos hän on yksityinen henkilö, hän on täyttänyt 18 vuotta eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu eikä hän ole liiketoimintakiellossa;
- 2) palveluntuottaja ei ole käyttänyt määräämisvaltaa yhteisössä, joka on viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana asetettu konkurssiin;
- 3) palveluntuottajalla ei ole ulosotossa verovelkoja tai muita julkisia velkoja, velkoja, jotka on palautettu ulosotosta varattomuustodistuksin eikä muita sellaisia veroihin tai lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin liittyvien velvollisuuksien laiminlyöntejä tai ulosotossa

muita hänen maksukykyynsä nähden vähäistä suurempia velkoja, jotka vaarantavat palveluntuottajan luotettavuuden;

- 4) palveluntuottajan aikaisemmassa toiminnassa ei ole todettu vakavia puutteita asiakasturvallisuudessa tai, jos tällaisia puutteita on ollut, valvontaviranomaisen aikaisemmat huomautukset ja määräykset ovat johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen ja epäkohtien poistamiseen.

Jos 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa seikoissa tapahtuu muutoksia, on muutoksista ilmoitettava viipymättä kirjallisesti päiväkotitoiminnan osalta lupaviranomaiselle ja perhepäivähoidon osalta kunnan monijäseniselle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palveluja tuotetaan.

Mitä 43 §:ssä ja 1 momentissa säädetään palveluntuottajasta, koskee myös sitä, joka omistuksen, sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella käyttää määräämisvaltaa palveluntuottajan puolesta. Jos lupa on myönnetty oikeushenkilölle ja oikeushenkilön omistukseen, sopimukseen tai muuhun järjestelyyn perustuva määräysvalta siirtyy, luvanhaltijan on ilmoitettava siitä lupaviranomaiselle kahden viikon kuluessa määräysvallan siirtymisestä.

44 § Lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa

Varhaiskasvatusta järjestävällä tai tuottavalla yksityisellä palveluntuottajalla on ennen toiminnan aloittamista oltava lupa harjoittaa päiväkotitoimintaa. Luvan myöntää hakemuksesta aluehallintovirasto.

Luvassa päätetään:

- 1) niistä kunnista, joiden alueella päiväkotitoimintaa harjoitetaan;
- 2) toimipaikoista, joissa päiväkotitoimintaa harjoitetaan;
- 3) varhaiskasvatuspaikkojen lukumäärästä kussakin toimipaikassa;
- 4) varhaiskasvatuksen järjestämisestä 13 §:n mukaisesti.

Tämän lain mukaista lupaa ja siihen sisältyviä oikeuksia ei saa myydä eikä muutoin luovuttaa kokonaan tai osittain toiselle.

44 a § Luvan hakeminen

Päiväkotitoiminnan harjoittamista koskevan lupahakemuksen on sisällettävä:

- 1) palveluntuottajan nimi, henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus, yhteystiedot sekä yrityksen toimitusjohtajan tai muun liiketoiminnasta vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot;
- 2) niiden toimipaikkojen nimet ja yhteystiedot, joissa toiminta on tarkoitus aloittaa;
- 3) palvelujen toimintamuoto ja tuottamistapa sekä niiden suunniteltu laajuus kussakin toimipaikassa;
- 4) varhaiskasvatuspaikkojen lukumäärä kussakin toimipaikassa;
- 5) päiväkodin toiminnasta vastaavan johtajan nimi, henkilötunnus, yhteystiedot, koulutus, työkokemus ja tehtävä toimipaikassa;
- 6) toimipaikan henkilöstön määrä ja tehtävä toimipaikassa;
- 7) tieto rekisteröitymisestä ennakkoperintälaissa (1118/1996) tarkoitettuun työnantajarekisteriin;

- 8) toiminnan suunniteltu aloittamispäivä;
- 9) asiakasasiakirjojen säilyttämispaikka, selvitys asiakasrekisterinpidon keskeisistä periaatteista ja rekisterinpidosta vastaava henkilö ja tietosuojavastaava;
- 10) selvitys siitä, että toimipaikassa pystytään turvaamaan lapsen oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen tämän lain 3 a luvussa säädetyn mukaisesti;
- 11) palvelujen laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden ja muiden varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttamisen arvioimiseksi tarvittavat muut tiedot.

Kunnan monijäsenisen toimielimen tai sen määräämän viranhaltijan on annettava palveluntuottajalle ohjausta ja neuvontaa luvan hakemista varten.

Lupaviranomaisen¹ tulee lupahakemuksen saatuaan pyytää kunnan monijäsenistä toimielintä suorittamaan tarkastus varhaiskasvatuksen toimipaikassa sen varmistamiseksi, että toimintaympäristö on soveltuva suunnitellulle varhaiskasvatuksen järjestämiselle ja vastaa laissa säädettyjä vaatimuksia. Tarkastuksen suorittamista varten toimielimen tulee saada lupaviranomaiselta kopio palveluntuottajan lupahakemuksesta. Kunnan monijäsenisen toimielimen tulee välittömästi pyynnön saatuaan suorittaa tarkastus varhaiskasvatuksen toimipaikassa. Tarkastuksen yhteydessä lupanhakijan tulee esittää kunnan monijäseniselle toimielimelle toimipaikkaa koskeva 48 §:ssä tarkoitettu omavalvontasuunnitelma sekä lasten kanssa työskentelevän muuhun kuin työsopimussuhteiseen henkilöstöön kuuluvan henkilön osalta lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) 4 §:n 2 momentissa säädetty ote rikosrekisteristä (rikostaustaote). Kunnan monijäseninen toimielin voi tarvittaessa pyytää lausuntoa pelastus-, rakennusvalvonta- ja terveydensuojeluviranomaisilta. Lausunnot saatuaan kunnan monijäsenisen toimielimen tulee viipymättä koostaa lupaviranomaiselle lausunto suorittamastaan tarkastuksesta ja muilta viranomaisilta saamistaan lausunnoista. Kunnan monijäsenisen toimielimen tulee kirjata lausuntoon tieto omavalvontasuunnitelman ja rikostaustaotteen esittämisestä. Kunnan monijäsenisen toimielimen tulee liittää saamansa viranomaislausunnot lausuntonsa liitteeksi. Muilta osin tarkastuksessa noudatetaan, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Lupahakemuksen tekemisestä, sisällöstä ja hakemukseen liitettävistä asiakirjoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

44 b § Luvan myöntäminen

Lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa myönnetään toistaiseksi voimassa olevana, jos palveluntuottaja ja sen toimipaikat täyttävät tässä laissa säädetyt edellytykset päiväkotitoiminnan harjoittamiselle.

¹ Lupaviranomainen = aluehallintovirasto

44 c § Luvan muuttaminen tai toiminnan lopettaminen

Luvanhaltijan on haettava luvan muuttamista, jos 44 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa seikoissa tapahtuu muutoksia taikka jos luvanhaltija muuttaa toimintansa luonnetta tai laajuutta muutoin olennaisesti siten, että myönnetty lupa ei enää kata muuttunutta toimintaa.

Luvan muuttamista koskevan hakemuksen tulee sisältää 44 a §:n 1 momentissa säädetyt tiedot niiltä osin kuin ne ovat tarpeen muutoshakemuksen ratkaisemiseksi. Uuden toimipaikan tarkastamiseen sovelletaan, mitä lupahakemukseen liittyvästä toimipaikan tarkastuksesta 44 a §:n 3 momentissa säädetään. Muutosta ei saa toteuttaa ennen kuin lupaviranomainen on hyväksynyt hakemuksen luvan muuttamiseksi.

Palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus toiminnan lopettamisesta lupaviranomaiselle. Lupaviranomaisen on saatettava toiminnan lopettamista koskeva ilmoitus tiedoksi kunnan monijäseniselle toimielimelle tai sen määräämälle viranhaltijalle siinä kunnassa, jossa päiväkotitoiminta sijaitsee.

44 d § Luvan peruuttaminen

Lupaviranomainen voi palveluntuottajaa kuultuaan peruuttaa luvan kokonaan tai osittain, jos:

- 1) palveluntuottaja ei täytä 43 a §:n 1 momentissa säädettyjä toiminnan harjoittamisen yleisiä edellytyksiä;
- 2) varhaiskasvatusta järjestetään muutoin olennaisesti vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Lupaviranomaisen tulee ennen luvan peruuttamista varata palveluntuottajalle mahdollisuus 1 momentissa tarkoitettujen puutteiden korjaamiseen lupaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

Edellä 1 momentissa säädetyksi lisäksi lupaviranomainen voi peruuttaa palveluntuottajan luvan, jos päiväkotitoimintaa ei ole harjoitettu kahteen vuoteen eikä palveluntuottaja ole 44 c §:n 3 momentin mukaisesti ilmoittanut toiminnan lopettamisesta.

Lupaviranomaisen on saatettava luvan peruuttamista koskeva päätös tiedoksi kunnan monijäseniselle toimielimelle tai sen määräämälle viranhaltijalle siinä kunnassa, jossa päiväkotitoiminta sijaitsee.

44 e § Ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta

Perhepäivähoitoa järjestävän tai tuottavan yksityisen palveluntuottajan on ennen toiminnan aloittamista tai sen olennaista muuttamista tehtävä kirjallinen ilmoitus varhaiskasvatuksesta vastaavalle kunnan monijäseniselle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palveluja tuotetaan.

Ilmoituksen on sisällettävä toiminnasta vastaavan henkilön nimi, henkilötunnus, yhteystiedot, koulutus, työkokemus ja tehtävä toimipaikassa sekä 44 a §:n 1 momentin 1–4 kohdassa ja 6–11 kohdassa tarkoitetut tiedot. Ilmoitusten tekemisestä, sisällöstä ja ilmoitukseen liitettävistä asiakirjoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

Kunnan monijäsenisen toimielimen tulee 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen saatuaan yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa välittömästi suorittaa tarkastus varhaiskasvatuksen toimipaikassa sen varmistamiseksi, että toimintaympäristö on soveltuva suunnitellulle varhaiskasvatuksen järjestämiselle ja vastaa laissa säädettyjä vaatimuksia.

Kunnan monijäseninen toimielin voi tarvittaessa pyytää lausuntoa pelastus-, rakennusvalvonta- ja terveydensuojeluviranomaisilta. Tarkastuksen yhteydessä palveluntuottajan tulee esittää kunnan monijäseniselle toimielimelle toimipaikkaa koskeva 48 §:ssä tarkoitettu omavalvontasuunnitelma sekä lasten kanssa työskentelevän muuhun kuin työsopimussuhteiseen henkilöstöön kuuluvan henkilön osalta lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 4 §:n 2 momentissa säädetty ote rikosrekisteristä (rikostaustaote). Toiminta voidaan aloittaa tai olennaiset muutokset toiminnassa toteuttaa, kun kunnan monijäseninen toimielin on todennut vaatimusten täyttymisen. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävät tilat voidaan kuitenkin tarkastaa vain, jos se on välttämätöntä turvallisen ja varhaiskasvatukseen soveltuvan toimintaympäristön varmistamiseksi eikä tästä voida riittävällä tavalla varmistua ilmoituksen perusteella. Muilta osin tarkastuksessa noudatetaan, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Kunnan monijäsenisen toimielimen on pidettävä luetteloa yksityisen perhepäivähoidon harjoittajista.

Palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus toiminnan lopettamisesta 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottaneelle kunnan monijäseniselle toimielimelle.

45 § Päiväkodin johtajan ja perhepäivähoidon vastuuhenkilön nimeäminen

Yksityisen palveluntuottajan on nimettävä päiväkodille 31 §:ssä tarkoitettu toiminnasta vastaava johtaja ja perhepäivähoitoon 29 §:ssä säädetyn kelpoisuusvaatimuksen täyttävä vastuuhenkilö, jotka vastaavat siitä, että varhaiskasvatuksen järjestämispaikka ja siellä toteutettava varhaiskasvatus täyttävät niille asetetut vaatimukset.

Yksityisen palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta ja päiväkodin johtajan yhteystietojen muutoksesta 44 §:ssä tarkoitetun luvan myöntäneelle aluehallintovirastolle. Yksityisen palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus perhepäivähoidon vastuuhenkilön vaihtumisesta ja vastuuhenkilön yhteystietojen muutoksesta 44 e §:ssä tarkoitetun ilmoituksen vastaanottaneelle kunnan monijäseniselle toimielimelle.

Ilmoituksen tulee sisältää päiväkodin johtajan tai perhepäivähoidon vastuuhenkilön nimi, henkilötunnus, yhteystiedot, koulutus, työkokemus ja tehtävä toimipaikassa. Lupaviranomainen tekee päätöksen päiväkodin johtajan vaihtumisesta.

46 § Tietojen tallettaminen rekisteriin

Sosiaali- ja terveystietojen lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirastot pitävät valtakunnallista tietojärjestelmää (yksityisten palvelujen antajien rekisteri) 44 §:ssä tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä sekä yksityisen päiväkotitoiminnan valvontaa ja tilastointia varten. Lupaviranomainen rekisteröi palveluntuottajan ja sen toimipaikat, jos se myöntää päiväkotitoiminnalle luvan. Palveluntuottajaa koskevat tiedot tulee poistaa rekisteristä vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä lukien, kun palveluntuottaja ilmoittaa toiminnan lopettamisesta tai päiväkotitoiminnan harjoittamista koskeva lupa peruutetaan 44 d §:ssä tarkoitettussa tilanteessa.

Rekisteriin talletetaan päiväkotien osalta:

- 1) edellä 44 a §:n 1 momentissa, 44 c §:n 3 momentissa, 44 d §:ssä ja 45 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot;
- 2) tiedot toiminnan muutoksista;
- 3) tiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten, määräysten ja hallintopäätösten rikkomisesta ja valvontaviranomaisen määräämistä seuraamuksista sekä tiedot valvontaviranomaisen suorittamista tarkastuksista ja niiden tuloksista sekä muut valvonnassa tarvittavat tiedot; sekä
- 4) muut lupa-asioiden käsittelyä ja tilastointia varten tarpeelliset tiedot, jotka eivät sisällä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/6799 artiklassa tarkoitettuja tietoja.

Lupaviranomainen vastaa rekisteriin tallettamistaan tiedoista ja niiden luovuttamisen lainmukaisuudesta. Valvontaviranomainen saa käyttää rekisterin tietoja tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

47 § Rekisterissä olevien tietojen julkistaminen ja luovuttaminen

Valvontaviranomainen voi julkistaa ja luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä yksityisten palvelujen antajien rekisteristä yksityisten palvelujen tuottajan nimen tai toiminnimen, toimintamuodon sekä kaikkien toimipaikkojen osoitteet ja yhteystiedot. Itsenäinen ammatinharjoittaja voi kuitenkin kieltää osoite- ja muiden yhteystietojensa julkaisemisen. Julkisesta tietopalvelusta tietoja voi hakea ainoastaan yksittäisinä hakuina käyttäen hakuperusteena rekisteröidyn nimeä tai rekisteröintinumeroa.

Muista kuin itsenäisistä ammatinharjoittajista saa julkisessa tietoverkossa olla myös muita yritystoimintaa koskevia julkisia tietoja.

Tietoja, jotka koskevat tässä laissa tarkoitetun toimintansa lopettanutta palveluntuottajaa, saa julkaista ja luovuttaa julkisessa tietoverkossa enintään 12 kuukauden ajan siitä, kun lopettamisilmoitus saapui aluehallintovirastolle.

Yksityisten palvelujen antajien rekisteriin sisältyviä tietoja voidaan luovuttaa tietoon oikeutetulle teknisen käyttöyhteyden avulla. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista on varmistuttava siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

48 § Omavalvontasuunnitelma

Yksityisen palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi. Yksityisen palveluntuottajan on pidettävä omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä ja seurattava sen toteutumista. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto on antanut määräyksen omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta. Määräys omavalvontasuunnitelmasta.

49 § Varhaiskasvatusrikkomus

Yksityistä varhaiskasvatusta järjestävä tai tuottava, joka tahallaan laiminlyö 44 §:ssä tarkoitetun luvan hakemisen tai 44 e §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tekemisen, järjestää tai tuottaa varhaiskasvatusta, vaikka on saanut lupahakemukseen kielteisen päätöksen tai vaikka lupa on 44 d §:n nojalla peruutettu, taikka järjestää tai tuottaa varhaiskasvatusta tai esiopetusta vastoin 58 §:ssä tarkoitettua määräystä tai kieltoa, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, varhaiskasvatusrikkomuksesta sakkoon.

Ennen syytteen nostamista syyttäjän on varattava kunnan monijäseniselle toimielimelle tilaisuus antaa lausuntonsa.

2.2 Muutokset muissa pykälissä

51 § Valtion ohjausjärjestelmä

Varhaiskasvatuksen yleinen suunnittelu, ohjaus ja seuranta kuuluvat opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Varhaiskasvatuksen alueellinen suunnittelu, ohjaus ja valvonta sekä valtakunnallisen **lupaviranomaisen** tehtävät kuuluvat aluehallintovirastolle.

Varhaiskasvatukseen liittyviä asiantuntijaviraston tehtäviä hoitaa Opetushallitus.

Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi varhaiskasvatuksen ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo varhaiskasvatusta erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Opetus- ja kulttuuriministeriö laatii Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston kanssa tulostavoiteasiakirjan varhaiskasvatukseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi neuvoteltuaan asiasta sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kanssa.

58 § Määräyksen antaminen

Jos varhaiskasvatuksen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain vastaista, valvontaviranomainen voi antaa määräyksen

puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimipaikan, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi. Jos palveluntuottaja ei ole täyttänyt ilmoitusvelvollisuuttaan tai palveluntuottajalle ei ole myönnetty lupaa päiväkotitoiminnan harjoittamiselle, tulee toimipaikka määrätä välittömästi suljettavaksi.

Valvontaviranomainen voi velvoittaa toiminnan järjestäjän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimipaikan, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

59 § Valvontaviranomaisten ja lupaviranomaisen välinen yhteistyö

Valvontaviranomaisten ja lupaviranomaisen on toimittava yhteistyössä tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan.

Kunnan toimielimen on heti ilmoitettava tämän lain mukaisessa valvonnassa tietoonsa tulleista puutteellisuuksista tai epäkohdista sekä 55–58 §:n perusteella tekemistään toimenpiteistä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tai aluehallintovirastolle. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tai aluehallintoviraston on ilmoitettava 55–58 §:n perusteella tekemistään yksityisiä palveluntuottajia koskevista toimenpiteistä niiden kuntien toimielimille, joiden alueella palveluja tuotetaan.

Valvontaviranomaisella on oikeus saada poliisilta virka-apua 56 §:n mukaisen tarkastuksen sekä 58 §:n mukaisen keskeyttämisen ja käyttökiellon toteuttamiseksi.

Jos 52 §:ssä tarkoitettu valvontaviranomainen saa tietoonsa, että palveluntuottajan toiminnassa on 44 d §:n mukaisia luvan peruuttamisen edellytyksenä olevia puutteita, sen tulee ilmoittaa asiasta lupaviranomaiselle. Ennen luvan peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä, lupaviranomainen voi pyytää valvontaviranomaisen lausuntoa.

63 § Muutoksenhaku lupa- ja valvontaviranomaisen päätöksiin

Haettaessa muutosta lupa- tai valvontaviranomaisen päätökseen sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Edellä 57 §:ssä tarkoitettuun huomautukseen tai huomion kiinnittämiseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

— — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Jos yksityinen palveluntuottaja on tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla merkitty yksityisten palvelujen antajien rekisteriin, palveluntuottaja saa tämän rekisterimerkinnän perusteella järjestää tai tuottaa päiväkotitoimintaa 31 päivään joulukuuta 2026. Jos yksityisen palveluntuottajan toimipaikka on tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla tarkastettu ja hyväksytty eikä toimipaikassa ole tapahtunut muutoksia, ei

toimipaikkaa tarkasteta lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä uudelleen.
Lupaviranomainen lisää jo rekisteröidyt toimipaikat palveluntuottajan lupaan.

Helsingissä 13.5.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Opetusministeri Li Andersson

2.3 Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus varhaiskasvatuksen yksityisen palveluntuottajan lupa- ja ilmoitusmenettelyn liitteistä 890/2022

Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaisesti säädetään varhaiskasvatuslain (540/2018) 44 a §:n 4 momentin ja 44 e §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin ne ovat laissa 326/2022, seuraavasti:

1 § Lupahakemuksen ja ilmoituksen liitteet

Varhaiskasvatuslain 44 a §:ssä tarkoitettuun päiväkotitoiminnan aloittamista koskevaan lupahakemukseen ja varhaiskasvatuslain 44 e §:ssä tarkoitettuun perhepäivähoidon aloittamista koskevaan ilmoitukseen on liitettävä:

- 1) jäljennös yhtiöjärjestyksestä, yhtiösopimuksesta, yhteisön tai säätiön säännöistä taikka muu vastaava selvitys;
- 2) kaupparekisteriote tai yhdistyslain (503/1989) mukaisesti rekisteröityjen yhdistysten ollessa kyseessä yhdistysrekisteriote;
- 3) todistus konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä;
- 4) todistus ulosottorekisteristä;
- 5) pelastuslaissa (379/2011) tarkoitettu pelastussuunnitelma;
- 6) jäljennös päiväkodin johtajan tai perhepäivähoidon vastuuhenkilön tutkintotodistuksista ja selvitys työkokemuksesta; sekä
- 7) jäljennös luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) 30 artiklan mukaisesta käsittelyselosteesta, siltä osin kuin se koskee varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua toimintaa.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi varhaiskasvatuslain 44 a §:ssä tarkoitettuun päiväkotitoiminnan aloittamista koskevaan lupahakemukseen taikka 44 e §:ssä tarkoitettuun perhepäivähoitoa koskevaan ilmoitukseen on liitettävä pelastuslaissa tarkoitettu poistumisturvallisuusselvitys silloin, kun lupahakemus tai ilmoitus koskee ympärivuorokautista varhaiskasvatusta.

Toiminnan olennaista muuttamista koskevaan lupahakemukseen tai ilmoitukseen on liitettävä ne 1 momentissa tarkoitetut liitteet, jotka kuvaavat toiminnan muutosta.

2 § Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Helsingissä 7.11.2022

Opetusministeri Li Andersson

Asiantuntija Ella Kansanniva

3 Luvan hakeminen

Uusien alalle tulevien palveluntuottajien on huomioitava, että **päiväkotitoimintaa (myös täydentävän varhaiskasvatuksen² osalta) ei saa aloittaa ennen kuin lupa toiminnalle on myönnetty**. Sama edellytys koskee toiminnan olennaista muuttamista. Käytännössä tämä edellyttää palveluntuottajalta erityistä huolellisuutta siinä, että tämä täyttää toiminnalle asetetut yleiset edellytykset ja että lupahakemus on laadittu huolellisesti varhaiskasvatuslain edellyttämällä tavalla.

On tärkeää, että palveluntuottaja lupapäätöksen ja rekisteriotteet saatuaan tarkastaa, että rekisteriotteen tiedot ovat oikein. Jos rekisteriotteen tiedot ovat virheelliset tai vanhentuneet, asiasta tulee tehdä viipymättä ilmoitus aluehallintovirastolle.

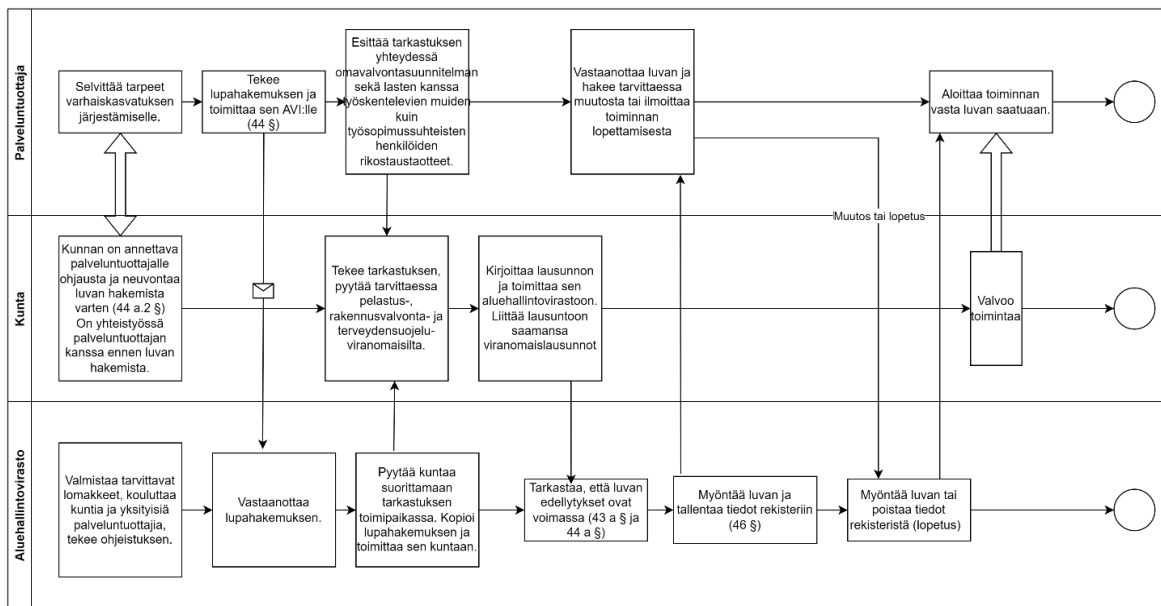
3.1 Lupaprosessi

Yksityisen palveluntuottajan ja kunnan välinen yhteistyö on tärkeää. Kunnalla on merkittävä tehtävä yksityisen palveluntuottajan toiminnan aloittamiseen ja luvan hakemiseen liittyvässä neuvonnassa ja ohjaamisessa. Palveluntuottajan on hyvä olla yhteydessä kuntaan hyvissä ajoin ennen luvan hakemista.

Viranomaistarkastukset (terveydensuojelu-, pelastus- ja rakennus-valvontaviranomiset) saattavat viedä aikaa. Myös aluehallintovirasto ohjaa palveluntuottajia luvan hakemisessa.

Palveluntuottaja toimittaa yksityistä päiväkotitoimintaa koskevat lupahakemuksen aluehallintovirastoon (kuviot 1). Kuviossa 1 on esitettävä luvanvarausprosessi eri toimijoiden näkökulmasta. Aluehallintovirasto pyytää kunnalta lausunnon toimipaikan soveltuvuudesta päiväkodiksi. Aluehallintovirasto myöntää luvan, kun toiminnan edellytykset täyttyvät. Yksityisen päiväkotitoiminnan saa aloittaa, kun lupa on myönnetty. Aluehallintovirasto ilmoittaa myös kunnalle myöntämästään luvasta.

² Täydentävä varhaiskasvatus on esiopetusajan ulkopuolella annettavaa varhaiskasvatusta, johon jokaisella lapsella on oikeus. Täydentävä varhaiskasvatus noudattaa varhaiskasvatuslakia ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteita.

Kuvio 1: Luvanvaraisuusprosessi eri toimijoiden näkökulmasta

3.2 Siirtymäkausi ja muutokset siirtymäkauden aikana

Jokaisen jo nyt toiminnassa olevan yksityisen palveluntuottajan on haettava lupaa päiväkotitoimintaan siirtymäkautena 1.1.2023-31.12.2026.

Hae lupaa siirtymäaikana heti, jos

- kunta vaihtuu
- päiväkoteja lisätään, vähennetään tai päiväkodin osoite muuttuu
- varhaiskasvatuspaikkojen lukumäärä muuttuu
- vuorohoidon järjestämisessä tapahtuu muutoksia
- määräämisvaltaa käyttävien tiedoissa tapahtuu muutoksia.

Jos päiväkoteja lisätään tai päiväkoti siirtyy uuteen osoitteeseen, luvan pitää olla voimassa ennen kuin toiminta voidaan aloittaa.

Jo rekisteröityjen toimipaikkojen lupahakemuksen osalta toteutetaan kevennettyä menettelyä siirtymäkaudena. Edellytyksenä luvan myöntämiselle ja toiminnan jatkumiselle on, että toiminnan yleiset edellytykset täyttyvät ja toimipaikka täyttää sille asetetut vaatimukset. Kevennetyn menettelyn mukaan kunnan viranomaisen ei tarvitse uudelleen tarkastaa päiväkotia lupaa haettaessa, ellei toimipaikoissa ole tapahtunut muutoksia (63 §).

Palveluntuottajan on lupaa hakiessaan myös siirtymäkaudena toimitettava aluehallintovirastoon toiminnan yleisten edellytysten täyttymistä osoittavat asiakirjat (43 a §).

3.3 Yhteenveto hakemuksen ja muutoksen tekoajoista

Lupahakemuksen, muutoshakemuksen ja ilmoitusten määräajat on esitetty kuviossa 2.

Ennen toiminnan aloittamista	Luvan muuttaminen	Muutokset edellytyksissä	Muutokset määräysvallassa	Johtajan vaihtuminen	Toiminnan lopettaminen
Varhaiskasvatusta järjestävällä tai tuottavalla yksityisellä palvelujen tuottajalla on ennen toiminnan aloittamista oltava lupa harjoittaa päiväkotitoimintaa (44 §)	Luvanhaltijan on haettava luvan muuttamista (42.2 §) ennen kuin muutoksia tapahtuu tai jos toiminnan luonne muuttuu.	Jos varhaiskasvatuksen yleisiin edellytyksiin tulee muutoksia (konkurssi, yrityskielto, verovelat, ulosmittaus), palveluntarjoajan on viipymättä ilmoitettava muutoksesta kirjallisesti (43 a § 2 mom.)	Jos oikeushenkilön omistukseen, sopimukseen tai muuhun järjestelyyn perustuva määräysvalta siirtyy, luvanhaltijan on ilmoitettava siitä lupaviranomaiselle kahden viikon kuluessa määräysvallan siirtymisestä (43 a § 3 mom.)	Yksityisen palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta ja päiväkodin johtajan yhteystietojen muutoksesta luvan myöntäneelle aluehallinto- virastolle (45 §)	Palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus toiminnan lopettamisesta lupaviranomaiselle.

Kuvio 2: Määräajat lupien hakemiseen, lupamuutoksiin ja muutoksista ilmoittamiseen liittyen

3.4 Palveluntuottajaa ja toimipaikkaa koskevat edellytykset

Luvan myöntäminen edellyttää, että aluehallintovirasto on todennut palveluntuottajan yleisten edellytysten täyttymisen. Yksityisen perhepäivähoidon harjoittajan tulee vastaavasti täyttää pykälässä 43 a mainitut toiminnan yleiset edellytykset.

3.4.1 Palveluntuottajan yleiset edellytykset

Toiminnan edellytyksistä säädetään varhaiskasvatuslain 43 a §:ssä. Näitä ovat:

- palveluntuottaja **ei ole konkurssissa**
- jos hän on yksityinen henkilö, hän **on täyttänyt 18 vuotta** eikä hänen **toimintakelpoisuuttaan** ole rajoitettu **eikä hän ole liiketoimintakiellossa**
- palveluntuottaja **ei ole käyttänyt määräämisvaltaa** yhteisössä, joka on viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana asetettu konkurssiin
- palveluntuottajalla **ei ole ulosotossa verovelkoja tai muita julkisia velkoja, jotka vaarantavat palveluntuottajan luotettavuuden**
- palveluntuottajan aikaisemmassa toiminnassa **ei ole todettu vakavia puutteita asiakasturvallisuudessa** tai, jos tällaisia puutteita on ollut, valvontaviranomaisen aikaisemmat huomautuksen ja määräykset ovat johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen ja epäkohtien poistamiseen.

Edellä olevien asioiden todentamiseksi lupahakemukseen liitetään asiakirjoja, jotka todentavat edellytysten täyttyvän.

3.4.2 Määräämisvaltaa käyttävän henkilön toiminnan edellytykset

Se, mitä säädetään palveluntuottajasta, koskee myös sitä, joka omistuksen, sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella käyttää määräämisvaltaa yksin palveluntuottajan puolesta. Tästä syystä myös määräämisvaltaa käyttävän

henkilön yleiset edellytykset tulee täyttyä. Yleisiä edellytyksiä ovat seuraavat seikat:

- henkilö **ei ole konkurssissa**
- henkilö **on täyttänyt 18 vuotta** eikä hänen **toimintakelpoisuuttaan** ole rajoitettu **eikä hän ole liiketoimintakiellossa**
- henkilö **ei ole käyttänyt määräämisvaltaa** yhteisössä, joka on viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana asetettu konkurssiin
- henkilöllä **ei ole ulosotossa verovelkoja tai muita julkisia velkoja, jotka vaarantavat palveluntuottajan luotettavuuden**

Edellä olevien asioiden todentamiseksi lupahakemukseen liitetään asiakirjoja, jotka todentavat edellytysten täyttyvän.

Jos lupa on myönnetty oikeushenkilölle³ ja oikeushenkilön omistukseen, sopimukseen tai muuhun järjestelyyn perustuva määräämisvalta siirtyy, luvanhaltijan on ilmoitettava siitä lupaviranomaiselle kahden viikon kuluessa määräämisvallan siirtymisestä.

3.4.3 Päiväkodin johtajan kelpoisuus

Varhaiskasvatuslain mukaan (540/2018, 25 §) päiväkodilla tulee olla toiminnasta vastaava johtaja. Johtaja vastaa siitä, että järjestämispaikka ja siellä toteutettava varhaiskasvatus täyttävät asetetut vaatimukset. Jos päiväkodin johtajalla on johdettavanaan useampi toimipaikka, kokonaisuuden on oltava hallittavissa. Kun päiväkodin johtaja vaihtuu tai päiväkodin johtajaan liittyen tulee muita muutoksia, asiasta ilmoitetaan Lomakeella C: Ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta.

Päiväkodin johtajalla on oltava varhaiskasvatuslain 31 §:n mukainen päiväkodin johtajan kelpoisuus. Päiväkodin johtajaksi on kelpoinen henkilö, joka on varhaiskasvatuksen opettaja tai varhaiskasvatuksen sosionomi ja vähintään kasvatustieteen maisteri ja hänellä on lisäksi riittävä käytännön johtamistaito.

Ennen vuotta 2030:

Joka uuden varhaiskasvatuslain voimaan tullessa (1.9.2018) tai viisi vuotta tätä ennen on ollut virka- tai työsuhteessa varhaiskasvatuksen ammatillisessa tai hallinnollisessa johtotehtävässä, johon hänen on katsottu täyttäneen kelpoisuusvaatimukset, on kelpoinen toimimaan päiväkodin johtajan tehtävässä. (Varhaiskasvatuslain 75 §)

Varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden omaava henkilö (riippumatta onko hän kandidaatti- vai sosionomitaukainen) on kelpoinen toimimaan päiväkodin johtajana vuoteen 2030 asti, vaikka hän ei kuuluisi siirtymäsäännöksen (em. 75 §) piiriin, eli esimerkiksi silloin, kun hän on aloittanut johtajan tehtävät vasta 1.9.2018 jälkeen. (Varhaiskasvatuslain 74 §)

³ Oikeushenkilöitä ovat erilaiset yritykset, yhteisöt ja julkisoikeudelliset tahot (Wikipedia)

Sosionomi AMK:n todistuksessa on oltava näkyvillä se, että henkilöllä on kelpoisuus varhaiskasvatukseen. Ennen vuotta 2005 valmistuneitten osalta sosiaalialan ohjaajan ja sosionomin tutkinnon tuli sisältää riittävästi pedagogisia ja didaktisia opintoja. Opintojen määrää ei kuitenkaan ollut säädetty ennen vuoden 2005 kelpoisuuslakia, vaan riittävyden arviointi jää työnantajan harkintaan.

Niiden henkilöiden, joilla ei ole varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuutta (henkilöt, jotka valmistuvat sosionomi AMK:ksi 31.7.2023 jälkeen) tulee sosionomitutkinnon lisäksi suorittaa kasvatustieteen maisterin tutkinto saavuttaakseen päiväkodin johtajan kelpoisuuden jo ennen vuotta 2030. (Varhaiskasvatuslain 74 § ja 75 §)

Vuodesta 2030 eteenpäin:

Päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimus on vuodesta 2030 lähtien varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuus ja vähintään kasvatustieteen maisterin tutkinto sekä riittävä johtamistaito. (Varhaiskasvatuslain 31 §).

Joka uuden varhaiskasvatuslain voimaan tullessa (1.9.2018) tai viisi vuotta tätä ennen on ollut virka- tai työsuhteessa varhaiskasvatuksen ammatillisessa tai hallinnollisessa johtotehtävässä, johon hänen on katsottu täyttäneen kelpoisuusvaatimukset, on kelpoinen toimimaan päiväkodin johtajan tehtävässä myös vuoden 2030 jälkeen. (Varhaiskasvatuslain 75 §)

3.4.4 Lupahakemuksen liitteet

Hallintolain mukaan (31 §) viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Seuraavaksi esitellään asiakirjoja ja virastoja, joista kyseiset asiakirjat ovat tilattavissa.

Patentti- ja rekisterihallitus:

- Ajantasainen kaupparekisteriote

Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajan on tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin. Kaupparekisteri on virallinen yritysrekisteri ja tiedot ovat julkisia. Kaupparekisteri löytyy <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri.html>.

Sähköisen kaupparekisteriotteen saat maksutta Virre-tietopalvelusta Maksuton sähköinen kaupparekisteriote sisältää yrityksestä kaupparekisteriin merkityt tiedot, kuten yrityksen nimen, toimialan, kotipaikan, yhteystiedot ja vastuuhenkilöt. Tilattavat kaupparekisteriotteet ovat jatkossakin maksullisia.

- Yhdistysrekisteriote

PHR pitää yhdistysrekisteriä, johon merkitään rekisteröityjä yhdistyksiä koskevia tietoja. Rekisteriin merkitään esimerkiksi yhdistyksen säännöt ja nimenkirjoittajat eli henkilöt, joilla on oikeus toimia yhdistyksen puolesta.

<https://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri.html>

- Tuloste henkilöhausta kaupparekisteriin merkityistä rooleista viimeksi kuluneen kolmen vuoden ajalta.
[Henkilöhaku - Virre-tietopalvelu | PRH](#)
<https://virre.prh.fi/novus/tradePersonSearch?execution=e4s1>
- Yhtiösopimus, yhtiöjärjestys tai -säännöt
Virre-palvelusta voi lisäksi ostaa pankkitunnuksin tai luottokortilla yritysten tilinpäätökset, käännösotteet tai yhteisösäännöt (yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai säännöt).

Oikeusrekisterikeskus:

- Ote liiketoimintakieltorekisteristä
Määräämisvaltaa yksin käyttävistä henkilöistä liitetään otteet liiketoimintakieltorekisteristä. Liiketoimintakieltorekisteri on yleiseen käyttöön tarkoitettu henkilörekisteri, josta jokainen voi tilata maksullisia otteita. Rekisteri sisältää voimassa olevat liiketoimintakiellot, jotka ovat julkista tietoa.
<https://www.oikeusrekisterikeskus.fi/fi/index/palvelut/liiketoimintakieltorekisteri.html>
- Ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä
Rekisteri sisältää yrityksen tai yksityisen henkilön tunnistetiedot sekä konkurssi- ja yrityssaneerausmenettelyn asiatiedot. Rekisterin tarkoituksena on varmistaa tiedon saatavuus tuomioistuin- ja viranomaistoiminnalle, velkojien edunvalvonnalle sekä sivullisten etujen ja oikeuksien turvaamiseksi. Tiedot ovat julkisia. Konkurssi - ja yrityssaneerausrekisteri on yleiseen käyttöön tarkoitettu rekisteri, josta jokainen voi tilata otteita/todistuksia maksutta.
<https://www.oikeusrekisterikeskus.fi/fi/>

Digi- ja väestötietovirasto:

- Ote holhousasioiden rekisteristä
Digi- ja väestötietovirasto (entinen Maistraatti) pitää holhousasioiden rekisteriä. Rekisteristä annetaan muun muassa todistuksia, joista käy ilmi, onko henkilölle määrätty edunvalvoja tai onko hänen toimintakelpoisuuttaan rajoitettu.
<https://dvv.fi/holhousasioiden-rekisterista-annettavat-otteet>

Ulosottolaitos:

- Ote ulosottorekisteristä
Ulosotosta voi tilata todistuksen, josta käy ilmi yrityksen ulosottotiedot. Jos ulosottorekisterissä ei kyseisiä merkintöjä ole, annetaan myös siitä todistus. Jokaisella on oikeus saada paikalliselta ulosottoviranomaiselta nimeämäänsä henkilöä koskeva todistus ulosottorekisteristä.
<https://ulosottolaitos.fi/fi/index/tietoaulosotosta/ulosottorekisteristatlattaviatodistuksia.html>

Lisäksi tarvitaan seuraavat liitteet

Yleisen tietosuojasetuksen 30. artiklan mukainen käsittelyseloste

Rekisterinpitäjän, henkilötietojen käsittelijän ja näiden edustajan on ylläpidettävä kirjallista ja sähköisessä muodossa olevaa selostetta kaikista henkilötietojen käsittelytoimista. Velvollisuus ei koske yhteisöä, jossa on alle 250 työntekijää, paitsi jos sen suorittama käsittely todennäköisesti aiheuttaa riskin rekisteröidyn oikeuksille ja vapauksille, käsittely ei ole satunnaista tai käsittelyn kohteena on erityisen arkaluonteisia tietoja.

Selosteesta on käytävä ilmi mm. henkilötietojen käsittelyn kannalta keskeisten tahojen yhteystiedot, käsittelyn kohteena olevien tietoryhmät ja tiedot henkilötietojen siirroista kolmansiin maihin.

Lisätietoa <https://tietosuoja.fi/organisaatiot>

Päiväkodin toiminnasta vastaavan johtajan opinto- ja työtodistukset

Tutkintotodistus.

Työtodistuksella (ei cv) tai todistuksella erillisistä johtajuusopinnoista osoitetaan riittävä johtamistaito.

Selvitys lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavan tuen turvaamiseksi varhaiskasvatustilain 3 a luvussa säädetyn mukaisesti

Vapaamuotoinen selvitys, jossa kuvataan

- Miten lapsen tuen tarpeen arviointi tehdään
- Minkälaisia tuen muotoja päiväkodissa on mahdollista toteuttaa
- Tukipalveluiden järjestäminen
- Miten lapsen tuen tarve huomioidaan lasten ja henkilöstön lukumäärässä
- Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut
- Tuen päätökseen liittyvän prosessin kuvaus

Palvelujen laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden ja muiden varhaiskasvatuksen tavoitteiden toteuttamisen arvioimiseksi tarvittavat muut tiedot

Pelastussuunnitelma ja tarvittaessa poistumisturvallisuusselvitys (tarvitaan vuorohoitopäiväkodeissa).

Pelastussuunnitelman avulla rakennuksen omistaja, haltija ja toiminnanharjoittaja osoittavat tunnistavansa rakennukseen ja siinä tapahtuvaan toimintaan liittyvät vaarat. Pelastussuunnitelmassa kuvaillaan, miten kyseisiin vaaratekijöihin on varauduttu. Parhaimmillaan pelastussuunnitelma toimii asiakirjana, josta löytyy kaikki rakennuksen ja siinä toimivien ihmisten turvallisuuteen liittyvät asiat. Pelastussuunnitelman minimivaatimus on, että siinä huomioidaan pelastuslain omatoimisen varautumisen ja tulipalojen ennaltaehkäisyn säännökset. Suunnitelmassa tulee kuvata

rakennuksen turvallinen käyttö ja toiminta.

(<https://pelastustoimi.fi/asiointi/pelastussuunnitelma>)

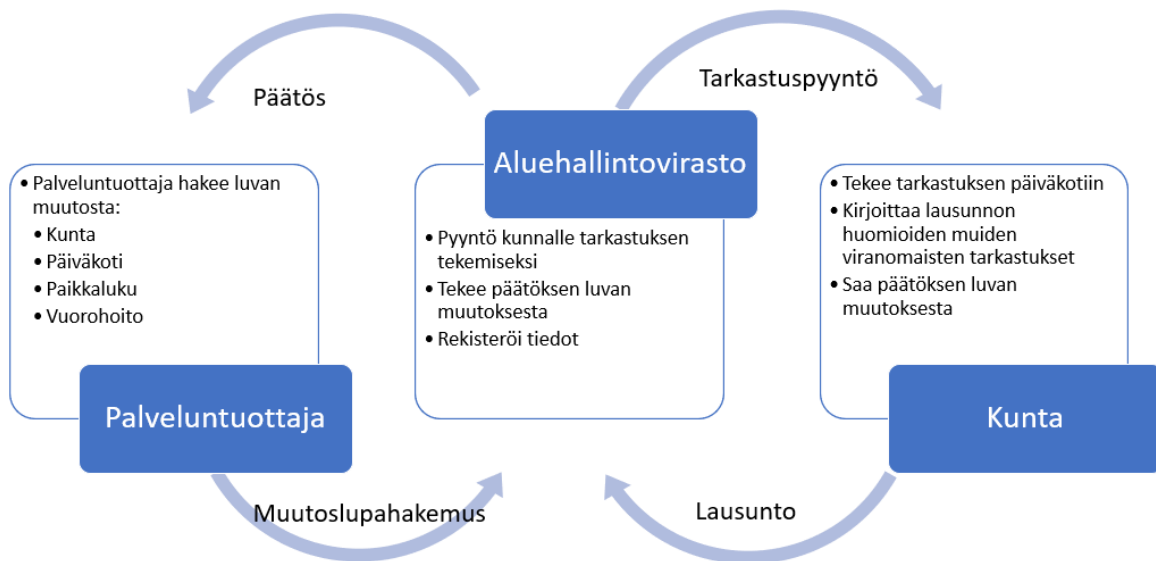
3.5 Luvan muuttaminen

Luvanhaltijan on haettava luvan muuttamista, jos

- perustetaan uusia päiväkoteja (Lomake B)
- päiväkodin osoite muuttuu (Lomake B)
- päiväkodissa varhaiskasvatuspaikkojen määrä lisääntyy⁴ (Lomake B)
- päiväkodissa aletaan tarjota vuorohoitoa tai vuorohoidon tarjoaminen lopetetaan (Lomake B)
- lakkautetaan päiväkoteja (Lomake D)

Palveluntuottaja toimittaa yksityistä päiväkotitoimintaa koskevat luvan muutoshakemukset aluehallintovirastoon. Aluehallintovirasto pyytää kunnalta lausunnon toimipaikan soveltuvuudesta päiväkodiksi. Aluehallintovirasto myöntää luvan, kun toiminnan edellytykset täyttyvät. Muutokset yksityisessä päiväkotitoiminnassa saa toteuttaa vasta, kun lupa on myönnetty. Aluehallintovirasto ilmoittaa kunnalle myöntämästään luvasta (kuvio 3).

Muutoshakemuksen liitteenä tulee toimittaa muutokseen liittyvät asiakirjat.

Kuvio 3: Eri toimijoiden osuus luvan muutosprosessissa

Jos lupaan haetaan muutosta, tehdään hakemus **Lomakkeella B**: Lupahakemus yksityisen varhaiskasvatuspalvelun tuottamisesta tai muutoksesta. Toimipaikan tiedot.

https://sa01elysuomifilomakkeet.blob.core.windows.net/blobsuomifilomakkeet/AVI/avi0411hB_fi_Toimipaikan_tiedot_Lupahakemus_yksityisen_varhaiskasvatuspalvelun_tuottamisesta_tai_muutoksesta.pdf

⁴ 44 c §: "...myönnetty lupa ei enää kata muuttunutta toimintaa."

Jos palveluntuottaja lopettaa yhden tai useamman toimipaikan, haetaan luvan muutosta **Lomakkeella D**: Hakemus luvan muuttamisesta, kun toimipaikka lopetetaan.

https://sa01elysuomifilomakkeet.blob.core.windows.net/blobsuomifilomakkeet/AVI/avi0411hD_fi_Hakemus_luvan_muuttamisesta_kun_toimipaikka_lopetetaan.pdf

3.6 Lupahakemus päiväkodin yritysostossa tai -myynnissä

Jos palveluntuottaja myy koko liiketoimintansa Y-numerolla, määräysvaltaa käyttävien henkilöiden muutoksesta ilmoitetaan aluehallintovirastolle.

Tilanteissa, joissa palveluntuottaja ostaa yhden tai useamman päiväkodin toiselta palveluntuottajalta, uuden palveluntuottajan on haettava lupamuutosta. Vanhan palveluntuottajan tulee ilmoittaa joko toiminnan lopettamisesta tai hakea luvan muutosta (kuviot 4).

Kuvio 4: Erilaisia muunnelmia liiketoiminnan tai päiväkotien siirroista palveluntarjoajien välillä

4 Muutoksista ilmoittaminen

Vaikka yksityinen päiväkotitoiminta on luvanvaraista, säilyy edelleen muutamia vain ilmoitettavia asioita. Muutoksesta ilmoitettavia asioita ovat

- palveluntuottajan tiedoissa tapahtuvat muutokset,
- päiväkodin johtajan vaihtuminen ja
- palveluntuottajan koko toiminnan lopettaminen.

4.1 Palveluntuottajaa koskevat muutokset

Jos palveluntuottajaa koskevissa yleisissä edellytyksissä tapahtuu muutoksia, on muutoksista ilmoitettava viipymättä kirjallisesti päiväkotitoiminnan osalta aluehallintovirastolle. Myös määräamisvallassa tapahtuneista muutoksista tulee tehdä ilmoitus kahden viikon kuluessa määräamisvallan siirtymisestä.

Jos palveluntuottaja tai määräamisvaltaa käyttävä henkilö ei täytä toiminnan yleisiä edellytyksiä käynnistyy mahdollisesti luvan peruuttamisprosessi.

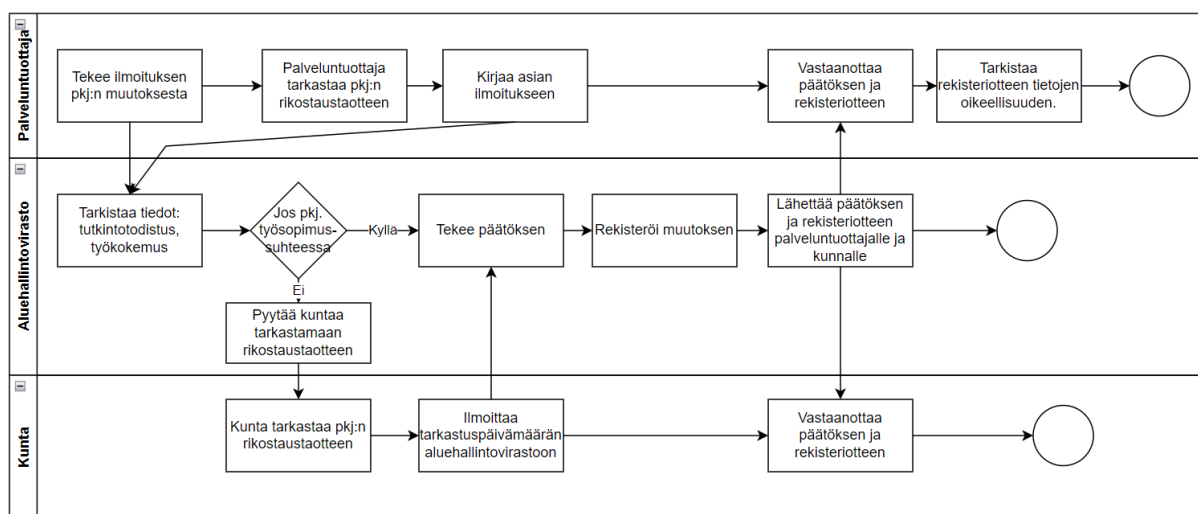
Palveluntuottajaa koskevat yleiset edellytykset on esitetty kohdassa 3.4.1 ja 3.4.2. Ilmoituksen liitteenä tulee toimittaa muutokseen liittyvät asiakirjat.

Lomake A: Lupahakemus yksityisen varhaiskasvatuspalvelun tuottamisesta tai muutoksesta. Palveluntuottajan tiedot.

https://sa01elysuomifilomakkeet.blob.core.windows.net/blobsuomifilomakkeet/AVI/avi0411hA.fi_Palveluntuottajan_tiedot_Lupahakemus_yksityisen_varhaiskasvatuspalvelun_tuottamisesta_tai_muutoksesta.pdf

4.2 Päiväkodin johtajan vaihtuminen

Yksityisen palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta ja päiväkodin johtajan yhteystietojen muutoksesta aluehallintovirastolle.

Kuvio 5: Prosessikuvaus päiväkodin johtajan vaihtumisesta

Päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimukset on esitetty kohdassa 3.4.3. Ilmoituksen liitteenä tulee toimittaa päiväkodin johtajan kelpoisuutta osoittavat todistukset.

Jos päiväkodin johtaja tulee käyttämään määräämisvaltaa yksin, tulee hänestä toimittaa määräämisvaltaa käyttäviä henkilöitä koskevat liitteet (kuvio 3).

Lomake C: Ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta

[https://sa01elysuomifilomakkeet.blob.core.windows.net/blobsuomifilomakkeet/AVI/avi0411iC.fi Ilmoitus paivakodin johtajan vaihtumisesta.pdf](https://sa01elysuomifilomakkeet.blob.core.windows.net/blobsuomifilomakkeet/AVI/avi0411iC.fi%20Ilmoitus%20paivakodin%20johtajan%20vaihtumisesta.pdf)

4.3 Palveluntuottajan koko toiminnan lopettaminen

Palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus toiminnan lopettamisesta lupaviranomaiselle. Aluehallintovirasto saattaa toiminnan lopettamista koskevan ilmoituksen tiedoksi kunnalle, jossa päiväkotit sijaitsee.

Lomake E: Ilmoitus palveluntuottajan toiminnan lopettamisesta

[https://sa01elysuomifilomakkeet.blob.core.windows.net/blobsuomifilomakkeet/AVI/avi0411iE.fi Ilmoitus palveluntuottajan toiminnan lopettamisesta.pdf](https://sa01elysuomifilomakkeet.blob.core.windows.net/blobsuomifilomakkeet/AVI/avi0411iE.fi%20Ilmoitus%20palveluntuottajan%20toiminnan%20lopettamisesta.pdf)

5 Tarkastus

Tarkastuksista ja yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta lisää aluehallintoviraston julkaisussa Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan käsikirja – käsikirja kunnan valvontaviranomaiselle <https://avi.fi/julkaisut>

Kun yksityinen palveluntuottaja toimittaa aluehallintovirastoon lupahakemuksen päiväkotitoiminnan aloittaiseksi tai muuttamiseksi, aluehallintovirasto pyytää kunnan yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaviranomaista tekemään tarkastuksen kyseessä olevaan päiväkotiin. Tarkastuksessa varmistetaan, että päiväkotia on soveltuva varhaiskasvatuksen toimintapaikaksi ja täyttää sille asetetut vaatimukset. Tarkastuksen suorittamista varten aluehallintovirasto toimittaa kunnan valvontaviranomaiselle kopion palveluntuottajan lupahakemuksesta.

Kunnan yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisen tulee välittömästi pyynnön saatuaan suorittaa tarkastus päiväkodissa. Kunnan valvontaviranomaisen on ilmoitettava tarkastuksen ajankohdasta palveluntuottajalle. Tarkastuksen yhteydessä luvanhakijan tulee esittää kunnan valvontaviranomaiselle päiväkotia koskeva varhaiskasvatuslain 48 §:ssä tarkoitettu omavalvontasuunnitelma sekä lasten kanssa työskentelevän muuhun kuin työsopimussuhteiseen henkilöstöön kuuluvan henkilön osalta lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) 4 §:n 2 momentissa säädetty ote rikosrekisteristä (rikostaustaote). Kunnan valvontaviranomainen **voi tarvittaessa pyytää lausuntoa pelastus-, rakennusvalvonta- ja terveydensuojeluviranomaisilta**. Lausunnot saatuaan kunnan valvontaviranomaisen tulee viipymättä koostaa aluehallintovirastolle lausunto suorittamastaan tarkastuksesta ja muilta viranomaisilta saamistaan lausunnoista. Kunnan valvontaviranomaisen tulee kirjata lausuntoon tieto omavalvontasuunnitelman ja rikostaustaotteen esittämisestä. Kunnan tulee liittää saamansa viranomaislausunnot lausuntonsa liitteeksi.

Toimipaikkaan tehdään useita eri viranomaistarkastuksia ennen toiminnan aloittamista. Kunnan yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisen on muun muassa varmistettava, että uudelle rakennukselle on hankittu rakennuslupa rakennuslupalain säädösten mukaisesti. Palveluntuottajan on hankittava rakennuslupa myös sellaiseen jo olemassa olevaan tilaan, joka on toiminut muuna kuin päiväkotina. Jos tiloissa ei tehdä merkittäviä muutoksia, uutta lupaa ei tarvitse hakea sellaiseen tilaan, joka on toiminut jo aikaisemmin päiväkotina ja toiminta jatkuu rakennuslupan mukaisena.

Kunnan yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisen tulee varmistaa, että päiväkodilla on ulkoiluun soveltuva alue käytössään. Jos päiväkodilla ei ole käytössä omaa piha-aluetta, tulee sopivan alueen löytymisestä neuvotella kunnan viranomaisten ja palveluntuottajan kesken. Lisäksi kunnan yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaviranomainen tarkistaa, että palveluntuottaja on tehnyt päiväkodin keittiöstä kirjallisen ilmoituksen. Ilmoitus tehdään elintarvikehuoneistosta vastaavalle valvontaviranomaiselle viimeistään neljä

viikkoa ennen toiminnan aloittamista tai sen olennaista muuttamista. Toiminnanharjoittajan on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista myös ilmoitus terveydensuojeluviranomaiselle. palveluntuottaja saa todistuksen ilmoituksen jättämisestä.

Tarkastuksen tehneen viranomaisen on viipymättä laadittava tarkastuksesta kirjallinen lausunto aluehallintovirastolle. Lausunnon tulee sisältää tieto päiväkodin soveltuvuudesta varhaiskasvatuksen toimipaikaksi ja vastaa laissa säädettyjä vaatimuksia. Ohjeistusta lausunnon laatimiseksi on luvussa 6.

Lausunto on annettava tiedoksi palveluntuottajalle

5.1 Terveydensuojelulaki 763/1994

13 § (16.12.2021/1187) Ilmoitusvelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle liitteessä lueteltujen toimipaikkojen tai toimintojen käyttöönotosta.

Lisäksi ilmoitus on tehtävä 1 momentissa tarkoitetun toiminnan olennaisesta muuttamisesta. Toiminnan päättymisestä on ilmoitettava kirjallisesti kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Uuden toiminnanharjoittajan on ilmoitettava toiminnanharjoittajan vaihtumisesta kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toiminta edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa.

Ilmoituksessa on annettava toiminnanharjoittajaa ja toimintaa koskevat sekä toimintaan liittyvien terveyshaittojen arviointia varten tarpeelliset tiedot. Tarkemmat säännökset ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

15 § (11.11.2016/942) Ilmoituksen käsittely

Terveydensuojeluviranomainen antaa ilmoituksen tekijälle todistuksen ilmoituksen vastaanottamisesta, käsittelee ilmoituksen ja tekee tarvittaessa 45 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen.

5.2 Erityinen palotarkastus

Jos päiväkotitoiminta on uudiskohde, tulee siihen tehdä erityinen palotarkastus.

Palotarkastuksia on erilaisia (esim.):

- Yleinen palotarkastus, joka tehdään säännöllisin väliajoin. Pelastuslaitokselta ollaan yleensä yhteydessä kohteeseen.
- Erityinen palotarkastus, joka tehdään uudiskohteisiin. Asiakkaan tulee pyytää palotarkastaja paikalle.
- Jälkitarkastus, jolla valvotaan, että puutteet tulee korjattua.

Palotarkastukset määritellään pelastuslain (379/2011) 27 §, 78 § ja 80 §:ssä.

5.3 Rakennusvalvontaviranomainen

Kuntien rakennusvalvontaviranomaiset huolehtivat rakentamista koskevien lupien käsittelystä ja rakennustyön aikaisesta valvonnasta. Lisäksi he huolehtivat rakennetun ympäristön valvonnasta.

5.4 Rikostaustaote

Palveluntuottaja tarkastaa työsopimussuhteessa olevan päiväkodin johtajan rikostaustaotteen ja merkitsee tarkastuspäivämäärän ja rikostaustaotteen myöntämispäivämäärän ilmoituslomakkeeseen. Jos päiväkodinjohtaja ei ole työsuhteessa, kunta tarkastaa päiväkodin johtajan rikostaustaotteen. Tällainen tilanne tulee kysymykseen esimerkiksi silloin, kun päiväkodin johtaja omistaa päiväkodin ja toimii myös palveluntuottajana.

- Rikostaustaote

Rikostaustaotteella tarkoitetaan rikosrekisteriotetta, joka on tarkoitettu esitettäväksi työnantajalle, viranomaiselle, oppilaitokselle tai vapaaehtoistoiminnan järjestäjälle Suomessa, kun henkilö ryhtyy toimimaan alaikäisten kanssa.

<https://www.oikeusrekisterikeskus.fi/fi/index.html#>

6 Kunnan lausunto

Kunnan tulee välittömästi aluehallintovirastolta pyynnön saatuaan suorittaa tarkastus varhaiskasvatuksen toimipaikassa. Kunnan valvontaviranomaisen tulee myös viipymättä koostaa lupaviranomaiselle lausunto suorittamastaan tarkastuksesta ja muilta viranomaisilta saamistaan lausunnoista.

Kunnan lausunnossa tulee olla kirjaus seuraavista seikoista:

- päiväkodin/ päiväkotien nimi/ nimet
- omavalvontasuunnitelman/ suunnitelmien tarkastaminen
- lasten kanssa työskentelevän muuhun kuin työsopimussuhteiseen henkilöstöön kuuluvan henkilön osalta lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) 4 §:n 2 momentissa säädetty rikostaustaote (tarkoittaa sitä, että jos päiväkodissa työskentelee esim. ulkopuolinen musiikkileikkikoulun opettaja, hänen pitää olla tarkastusajankohtana paikalla näyttämässä rikostaustaotteensa)
- Päiväkodin johtajan/ johtajien rikostaustaotteen tarkastaminen, jos kysymyksessä on päiväkodin johtaja, joka ei ole työsuhteessa palveluntuottajaan eli palveluntuottaja toimii päiväkodin johtajana (huomioiden, että ote ei saa olla kuutta kuukautta vanhempi)
- tilojen sopivuus, turvallisuus ja varhaiskasvatuspaikkojen lukumäärä toimipaikassa (pelastus-, rakennusvalvonta- ja terveydensuojeluviranomaisilta saatujen tarkastusten pohjalta, muilta viranomaisilta saadut lausunnot liitteeksi)
- varhaiskasvatuksen järjestäminen 13 §:n mukaan (jos vuorohoitoa järjestetään, niin poistumisturvallisuusselvitys edellytetään)

Jos kunnan viranomainen on huomannut, ettei toimintaympäristö ole soveltuva tai varhaiskasvatuslain mukaiset edellytykset eivät täyty, hänen tulee lausunnossaan ottaa kantaa asiaan. Kunnan viranomainen voi edellyttää, että palveluntuottaja korjaa puutteet ennen kunnan viranomaisen lausunnon toimittamista aluehallintovirastolle.

Lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa myönnetään toistaiseksi voimassa olevana, jos palveluntuottaja ja sen toimipaikat täyttävät varhaiskasvatuslaissa säädetyt edellytykset päiväkotitoiminnan harjoittamiselle.

7 Luvan peruuttaminen

Lupaviranomainen voi peruuttaa luvan, jos palveluntuottaja ei täytä toiminnan harjoittamisen yleisiä edellytyksiä tai varhaiskasvatusta järjestetään muutoin olennaisesti vastoin varhaiskasvatustalain tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä (44 d §). Luvan peruuttamisesta tehdään päätös, joka saatetaan tiedoksi kunnalle, jossa päiväkotij sijaitsee.

8 Yksityinen perhepäivähoito

Yksityisen perhepäivähoitajan tai ryhmäperhepäiväkodin perustajan on tehtävä **ilmoitus kuntaan**. Myös yksityisen perhepäivähoidon (ml. ryhmäperhepäivähoidon) aloittamisesta tai muutosta koskevan ilmoituksen on sisällettävä varhaiskasvatustalain 44 §:ssä säädettyt tiedot. Perhepäivähoitoon liittyvää ilmoituskäytäntöä voi tiedustella kunnasta.

Kun yksityinen perhepäivähoitaja tai ryhmäperhepäiväkodin perustaja tekee ilmoituksen kuntaan toiminnan aloittamisesta, kunnan valvontaviranomainen tekee tarkastuskäynnin toimipaikkaan. Ilmoituksesta yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta säädetään varhaiskasvatustalain 44 e §:ssä.

Kunnassa on pidettävä luetteloa yksityisen perhepäivähoidon (ml. ryhmäperhepäivähoidon) **harjoittajista**.

Perheen palkkaama hoitaja

Lisätietoja yksityisen hoidon tuesta saa Kelan sivuilta <https://www.kela.fi/jos-palkkaat-yksityisen-lastenhoitajan>

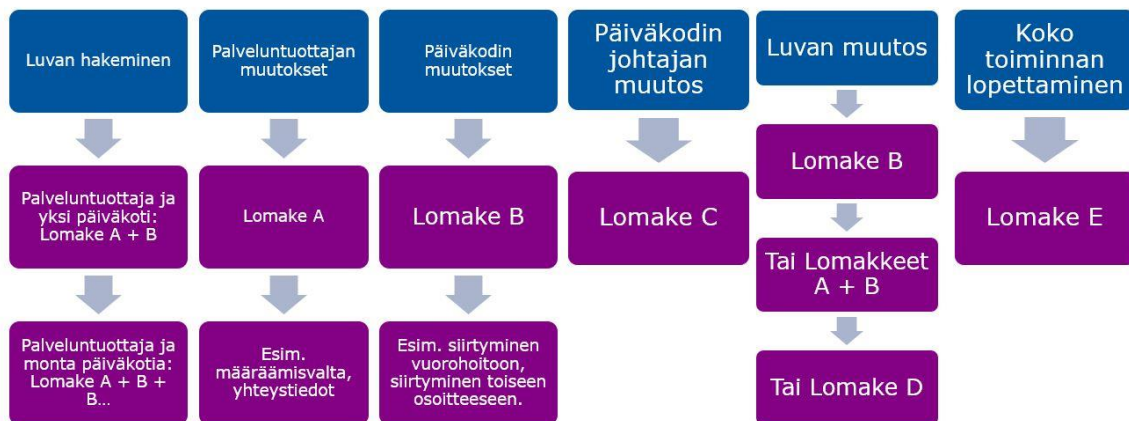
9 Ohjeita lomakkeiden täyttämiseen

Huolellisesti ja kaikilta osin täytetty lomake nopeuttaa asian käsittelyä.

Lomakkeen voi allekirjoittaa käsin ja skannata liitteeksi. Lomakkeen voi allekirjoittaa myös sertifioidulla sähköisellä allekirjoituksella.

9.1 Lomakkeet

Luvan hakemiseen, luvan muutokseen ja muutosten ilmoittamiseen on eri lomakkeet. Alla olevassa kuviossa 5 on kootusti esitetty, mitä lomaketta käytetään missäkin tilanteessa.

Kuvio 6: Kuvio lomakkeista eri tilanteissa.

Uusi lupa

Lomake A: Lupahakemus yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden tuottamisesta tai muutoksesta: Palveluntuottajan tiedot

Lomake B: Lupahakemus yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden tuottamisesta tai muutoksesta: Toimipaikan tiedot.

Toiminnan muutos

Lomake B: Lupahakemus yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden tuottamisesta tai muutoksesta: Toimipaikan tiedot

Lomake D: Hakemus luvan muuttamisesta, kun toimipaikka lopetetaan.

Ilmoitus palveluntuottajan tiedoissa tapahtuvista muutoksista

Lomake A: Lupahakemus yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden tuottamisesta tai muutoksesta: Palveluntuottajan tiedot.

Ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta

Lomake C: Ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta

Ilmoitus toiminnan lopettamisesta

E: Ilmoitus toiminnan lopettamisesta.

9.2 Lomake A Lupahakemus yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden tuottamisesta tai muutoksesta: Palveluntuottajan tiedot

Lomakkeessa A kysytään nimenkirjoitusoikeutettuja sekä tietoja henkilöistä, jotka omistuksen, sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella käyttävät määräämisvaltaa palveluntuottajan puolesta.

Nimenkirjoitusoikeutettu edustaja(t) (Henkilö, joka aseman tai hallituksen antaman henkilökohtaisen oikeuden nojalla voi edustaa yhteisöä yksin, esimerkiksi hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja)		
Henkilöt, jotka omistuksen, sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella käyttävät määräämisvaltaa palveluntuottajan puolesta. (katso kohta 8. Lupahakemuksen liitteet)		
Nimi	Henkilötunnus tai y-tunnus	Rooli

Kuvio 7: Kuvakaappaus Lomakkeen A kohdasta, johon merkitään määräämisvaltaa käyttävät henkilöt.

Jokaisesta yksin määräämisvaltaa käyttävästä henkilöstä toimitetaan liitteet lomakkeen kohdan 8 mukaisesti.

Jos henkilö käyttää määräämisvaltaa yksin tai määräämisvalta on esimerkiksi päiväkodin johtajalla, hänen osaltaan täytyy toimittaa lomakkeessa (Kuvio 8) pyydetty tiedot. Kaupparekisteriotteesta tai yhdistysrekisteriotteesta sekä yhteisöjärjestyksestä, yhtiösopimuksesta tai yhteisön tai säätiön säännöistä käy ilmi, kuka käyttää määräämisvaltaa yksin. Jos määräämisvaltaa yksin käyttäviä henkilöitä on monta, tulee jokaisesta toimittaa alla määritellyt liitteet.

Yksin määräämisvaltaa käyttävän henkilön osalta liitetään hakemukseen tuloste henkilöhausta kaupparekisteriin merkityistä rooleista viimeksi kuluneen kolmen vuoden ajalta. Jos henkilö on käyttänyt määräämisvaltaa toisessa yrityksessä X, tulee myös tuosta yrityksestä liittää hakemukseen ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä.

Jos henkilö käyttää määräämisvaltaa yksin toimitetaan seuraavat liitteet	
Myös määräämisvaltaa käyttävien henkilöiden on täytettävä yleiset edellytykset (540/2018, 43 a §). Seuraavat erikseen merkityt liitteet on annettava niistä määräämisvaltaa käyttävistä henkilöistä, jotka on ilmoitettu kohdassa 1. Liitteiden määrä merkitään sille varatulle paikalle.	
☐	Ajantasainen kaupparekisteriote tai yhdistysten ollessa kyseessä yhdistysrekisteriote
☐	Jäljennös yhtiöjärjestyksestä, yhtiösopimuksesta, yhteisön tai säätiön säännöistä
☐	kpl Ote liiketoimintakieltorekisteristä
☐	kpl Ote holhousasioiden rekisteristä
☐	kpl Ote konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä (määräämisvaltaa käyttävästä henkilöstä)
☐	kpl Ote ulosottorekisteristä
☐	kpl Tuloste henkilöhausta kaupparekisteriin merkityistä rooleista viimeksi kuluneen kolmen vuoden ajalta
☐	kpl Otteet konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä niiden yhtiöiden osalta, joissa käyttänyt määräämisvaltaa

Kuvio 8: Asiakirjat yksin määräämisvaltaa käyttävän henkilön osalta

9.3 Lomake C: Ilmoitus päiväkodin johtajan vaihtumisesta

Päiväkodin johtajan vaihtuessa lomakkeessa kysytään johtajasta myös tietoa siitä, toimiiko johtaja toimipaikan asiakasrekisteristä vastaavana. Yksityisten palveluntuottajisen rekisterissä on merkintä siitä, kuka toimii toimipaikan asiakasrekisteristä vastaavana. Usein, mutta ei aina, tämä on päiväkodin johtaja. Tämä kohta tulee täyttää, että rekisteriin saadaan oikeat tiedot.

Toimiiko päiväkodin johtajana muissa toimipaikoissa?	
☐ ei	☐ kyllä, missä?
☐ toimii toimipaikan asiakasrekisteristä vastaavana	
☐ käyttää määräämisvaltaa tai toimii nimenkirjoitusoikeutettuna yksin	

Kuvio 9: Päiväkodin johtajaan liittyvät tiedot

Jos päiväkodin johtaja toimii johtajana muissa toimipaikoissa, tulee ilmoittaa muiden toimipaikkojen nimet. Päiväkodin johtajan käyttäessä määräämisvaltaa tai toimiessa nimenkirjoitusoikeutettuna yksin, tulee tämän lisäksi toimittaa Lomakkeen A kohdassa 8 mainitut liitteet.

Jos päiväkodin johtaja ei ole työsuhteessa, kunnan valvontaviranomainen tarkastaa päiväkodin johtajan rikostaustat.

10 Sähköinen asiointi

Joulukuun 2022 aikana avataan palveluntuottajille mahdollisuus tarkistaa tietonsa Valverin varhaiskasvatuksen yksityisten tuottajien rekisteristä. Varhaiskasvatuksen lupia ei voi vielä hakea sähköisesti.

Yleisesti sähköisestä asioinnista:

<https://www.valvira.fi/valvira/sahkoinen-asiointi>

Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisen asiointin ohje (pdf):

<https://www.valvira.fi/documents/14444/92807/Yksityisten+lupien+ohje+sahkoi+seen+asiointiin.pdf/ab1f157b-a55e-0aae-17c7-f1848d9500f8?t=1628576017458>

- katso kohdat ”Johdanto, asiointin etusivu ja asiointin aloittaminen”

Valtuudet ja niiden käyttöönotto:

<https://www.valvira.fi/valvira/sahkoinen-asiointi/suomi.fi-valtuuksien-kayttoonotto>

Lounais-Suomen aluehallintovirasto

Turku

2022